№ 57. Piątek 9. Marca 1860. Rok wydania 50.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Na założenie regularnej parafialnej szkoły w Łahodowie, obwodzie złoczowskim, obowiązała się tamtejsza gmina wraz z przysiołkami Dobra i Zaciemne po wieczne czasy wystawiony już budynek szkolny utrzymywać zawsze w dobrym stanie, posprawiać i dokupywać porządki szkolne, zajmować się czyszczeniem szkoły i dodawać na opał szkoły potrzebne drzewo.

Na uposażenie każdoczesnego nauczyciela, który ma także pełnić służbę dyaka, za co będzie pobierać przywiązane do tej kościelnej funkcyi dochody, przeznaczyła gmina Łahodów z przysiołkiem Dobra roczną kwotę 72 zł. w. a. gotówką, tudzież 14 mierzyc żyta i tyleż jęczmienia w ziarnie, zaś przysiołek Zaciemne roczną kwotę 8 zł. w. a. gotówką. Nakoniec zapewnił także g. k. proboszcz miejscowy ix. Rudolf Mech przez czas swego duchownego urzędowania w Łahodowie na polepszenie dotacyi tamtejszego nauczyciela roczną kwotę 4 zł. 20 c. w. a.

Udowodnioną temi składkami dążność ku rozszerzeniu nauki między wiejskim ludem, podaje c. k. galicyjskie Namiestnictwo z uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

Wiédeń, 6. marca. Dzisiejsza *Gazeta wiédeńska* ogłasza patent cesarski z d. 5. marca 1860, który rozporządza wzmocnienie rady państwa nadzwyczajnymi radcami państwa, i zawiera postanowienia co do jej składu i zakresu działania.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz austryacki, Król węgierski i czeski i t. d., postanowiliśmy naszą radę państwa, która w moc naszego patentu z d. 13. kwietnia 1851 i naszego pisma własnoręcznego z d. 20. sierpnia 1851 ma istnieć nadal, wzmocnić nadzwyczajnymi radcami państwa, których peryodycznie będziemy powoływać. W tym zamiarze rozporządzamy po zasiągnieniu zdania naszych ministrów i wysłuchaniu naszej rady państwa co następuje:

§. 1. Nadzwyczajnymi radcami państwa, którzy mają brać udział w tych peryodycznych naradach zamianujemy:

1) Arcyksiążąt naszego cesarskiego domu,

2) niektórych wyższych dygnitarzy kościelnych,

3) niektórych mężów, co odznaczyli się w naszej służbie cywilnej lub wojskowej, lub w inny jaki sposób;

4) trzydziestu ośmiu członków reprezentacyi krajowych, mianowicie:

z królestwa węgierskiego sześciu,
z królestwa czeskiego trzech,
z lombardzko-weneckiego królestwa dwóch,
z królestwa Dalmacyi jednego,
z królestwa Kroacyi i Slawonii dwóch,
z królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z wielkim księstwem krakowskiem trzech,
z arcyksięstwa Austryi poniżej Anizy dwóch,
z arcyksięstwa Austryi powyżej Anizy jednego,
z księstwa salcburskiego jednego,
z księstwa Styryi jednego,
z księstwa Karyntyi jednego,
z księstwa Krainy jednego,
z księstwa Bukowiny jednego,
z wielkiego księstwa Siedmiogrodu trzech,
z margrabstwa Morawii dwóch,
z księstwa szlaskiego jednego,
z uksiążęconego hrabstwa Tyrolu dwóch, a za Vorarlberg jednego,
z margrabstwa istryjskiego wraz z uksiążęconem hrabstwem Gorycyą i Gradyską jednego i z miasta Tryestu i okręgu jednego,
z serbskiego województwa i temeskiego banatu dwóch.

Reprezentacye krajowe w tych krajach koronnych wybiorą i podadzą Nam do propozycyi po trzech członków z swego grona, na każdą z nominacyi, które na mocy tego mają nastąpić.

Wymienieni pod 1, 2 i 3 nadzwyczajni radcy stanu będą mianowani na całe życie. Przytoczeni pod 4 będą na sześć lat wybierani, i po upływie tego przeciągu czasu występują z wzmocnionej rady państwa. Nie są jednak wykluczeni od nawrotnego wyboru, kiedy po upływie sześcioletniego przeciągu czasu reprezentacye krajowe nowe podejmą wybory.

Gdyby w ciągu tego sześcioletniego peryodu który z tych członków rozstał się z światem, postradał osobiste przymioty, by mógł pozostać dłużej członkiem reprezentacyi krajowej, która go zaproponowała, lub był stale przeszkodzony brać udział w naradach wzmocnionej rady państwa, to z zaproponowanych dawniej zamianujemy zastępcę na upłyniony jeszcze przeciąg czasu z sześcioletniego peryodu.

W sprawie wyborów, jakie reprezentacye krajowe mają podejmować do wzmocnionej rady państwa wydamy osobne przepisy.

§. 2. Wzmocnioną radę państwa zwoływać będziemy peryodycznie do obradowania nad przydzielonemi jej w następnych paragrafach przedmiotami.

§. 3. Wzmocniona rada państwa ma brać pod rozwagę:

1) Ułożenie budżetu państwa; rozpoznanie rachunkowych bilansów państwa; wnioski komisyi długów państwa;

2) wszystkie ważniejsze projekta w sprawach powszechnego prawodawstwa;

3) wnioski reprezentacyi krajowych.

Zastrzegamy Sobie poddawać jeszcze inne sprawy pod rozwagę wzmocnionej rady państwa.

§. 4. Wzmocnionej radzie państwa nie przysłuża inicyatywa do projektowania ustaw lub rozporządzeń. Gdyby jednakże przy obradowaniu nad przydzielonemi sobie wnioskami miała sposobność wykazać luki, niedostateczności lub potrzeby w odnoszącem się do nich prawodawstwie, natenczas jest powołaną przedłożyć Nam je równocześnie z podaniem swej opinii.

§. 5. Członkowie Naszej stałej rady państwa mają miejsce i głos przy obradach wzmocnionej rady państwa.

§. 6. Nasi ministrowie i szefowie władz centralnych mają prawo uczestniczyć we wszystkich obradach wzmocnionej rady państwa i przedstawiać swoje wnioski osobiście lub za pośrednictwem delegata.

§. 7. Wszelkie sprawy inne, prócz wymienionych w §§. 3 i 4, w których wypadnie Nam zasięgać zdanie Naszej rady państwa, mają załatwiać w przepisany dotąd sposób stali jej członkowie.

§. 8. Zastrzegamy sobie wydać dla wzmocnionej rady państwa regulamin obrad.

§. 9. Nadzwyczajni radcy państwa nie będą w tym charakterze pobierać żadnej płacy ze skarbu państwa.

§. 10. Wszelkie niniejszym patentem nie zniesione postanowienia Naszego patentu z 13. kwietnia 1851 względem rady państwa pozostają w prawomocności z wyjątkiem przepisów zawartych w §§. 13, 16, 17 i 37 względem doczesnych uczestników.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiédniu dnia 5. miesiąca marca roku tysiąc ośmset sześćdziesiątego, a w dwunastym roku Naszego panowania.

Franciszek Józef, m. p. (L. S.)

Arcyksiążę *Wilhelm*, m. p., fml. Hrabia *Rechberg*, m. p. Hrabia *Thun*, m. p. Baron *Bruck*, m. p. Hrabia *Nadasdy*, m. p. Hrabia *Gołuchowski*, m. p. Baron *Thierry*, m. p.

Z najwyższego polecenia: Baron *Ransonnet*, m. p.

— *Gazeta wiédeńska* zawiera następujące najwyższe postanowienie cesarskie z 5. marca 1860, którem wybory mające się rozpocząć zaraz po zaprowadzeniu reprezentacyi krajowych dla wzmocnionej rady państwa nakazane są z tem dalszem oznaczeniem, że aż do zwołania nadzwyczajnych radźców państwa, którzy mianowani będą z grona zastępców krajowych, powołać należy tymczasowo innych uzdolnionych mężów z rozmaitych krajów koronnych na posiedzenia wzmocnionej rady państwa, i że wzmocniona rada państwa zebrać się ma w miesiącu maju dla rozpoznania budżetu państwa na rok administracyjny 1861.

Dodatkowo do patentu Mojego z dnia dzisiejszego rozporządzam po wyrozumieniu Moich ministrów i wysłuchaniu Mojej rady państwa:

§. 1. W osobnych krajach koronnych mają reprezentacye krajowe zaraz po swem zaprowadzeniu rozpocząć wybory do wzmocnionej rady według §. 1., oddziału 4. rzeczonego patentu Mojego, i przedłożyć Mi propozycye w tej mierze. Tymczasowo i aż do zwołania nadzwyczajnych radźców państwa mianowanych z Mojego ramienia na propozycyę zastępców krajowych, powołam z rozmaitych krajów koronnych na posiedzenia wzmocnionej rady państwa w stosunku i w liczbie oznaczonej w patencie rzeczonym mężów takich, których stanowisko zajmowane i przymioty do tego uzdatniają.

§. 2. Jest to wolą Moja, by budżet państwa na rok administracyjny 1861 przedłożono wzmocnionej radzie państwa do rozpoznania; rada ta więc zebrać się ma w przyszłym miesiącu maju na dniu, który poźniej będzie wyraźnie oznaczony.

§. 3. Z powodu niniejszych postanowień Moich nieprzyjdzie już do wykonania nakazane własnoręcznem pismem Mojem z 11go listopada 1859 zwołanie doczasowych uczestników rady państwa.

Wiédeń, 5. marca 1860.

Franciszek Józef w. r.

Arcyksiążę *Wilhelm* r. w. Hrabia *Rechberg* w. r. Hr. *Thun* r. w. Baron *Bruck* r. w. Hr. *Nadasdy* r. w. Hr. *Gołuchowski* r. w. Baron *Thierry* r. w.

Z najwyższego rozkazu: Baron ***Ransonet*** r. w.

Spis przyzwolonych rocznie ze skarbu publicznego do rozdania nagród za chów koni w Galicyi, Krakowie i na Bukowinie.

		Stacye konkursowe w Galicyi i na Bukowinie.	liczba mających się obdzielić koni: klacze z źrebiętami				trzyletnie klacze				Razem		Suma	
			sztuki	à dukat.	sztuki	à dukat	sztuki	à dukat.	sztuki	à dukat.	sztuki	à dukat	sztuki	à dukat.
co roku														
na przemiany	1	we Lwowie												
	2	„ Żółkwi	1	12	3	4	1	8	2	4	7	40		
	1	„ Złoczowie												
	2	„ Brzeżanach . .	1	12	3	4	1	8	2	4	7	40		
	1	„ Stanisławowie												
	2	„ Kołomyi . . .	1	12	3	4	1	8	2	4	7	40		
	1	„ Stryju												
	2	„ Samborze . .	1	12	3	4	1	8	2	4	7	40		
	1	„ Tarnopolu												
	2	„ Ułaszkowcach	1	12	3	4	1	8	2	4	7	40		
	1	„ Sanoku												
	2	„ Mościskach . .	1	12	3	4	1	8	2	4	7	40		
	1	„ Rzeszowie												
	2	„ Tarnowie . . .	1	12	3	4	1	8	2	4	7	40		
	1	„ Jaśle												
	2	„ Sanoku	1	12	3	4	1	8	2	4	7	40		
	1	„ Wadowicach												
	2	„ Krakowie . .	1	12	3	4	1	8	2	4	7	40	63	360
Bukowina	1	„ Czerniowcach												
	2	„ Radowcach . .	1	12	3	4	1	8	2	4	7	10	7	40

Ameryka.

(Doniesienia z Mexyku.)

Nowy Jork, 19. lutego. Anarchia w Mexyku miała dojść do najwyższego stopnia. Miramon spodziewany był dnia 1. marca pod Vera Cruz. Miasto było dobrze ufortyfikowane, a on nie miał artyleryi. Cała obca ludność w Chihuahua była zmuszona kraj opuścić. Amerykanie postradali przez to milion dolarów majątku. Przyszło do krwawej bitwy, w której liberaliści ponieśli wielkie straty.

Hiszpania.

(Doniesienia z teatru wojny. - Wydatki.)

Madryt, 28. lutego. Gwałtowne burze zniewoliły eskadrę hispańską u widowni boju schronić się na powrót do zatoki w Algesiras. — Marszałek O'Donnel zamyślał za trzy dni, t. j. około 2. marca wyruszyć na Rabat. — Burze morskie przerwały wszelką komunikacyę między obudwoma wybrzeżami cieśniny. Miasto Rabat, także Rahbat, Rhat i Nowe-Salé zwane, jest przynajmniej według wyobrażeń marokańskich silnie obwarowane, leży po południowej stronie Buregrebu naprzeciw Salé, liczy 28.000 mieszkańców (z 3000 żydów) i uchodzi za stolicę handlu marokańskiego z Europą a mianowicie z Anglią.

— Dnia 28. lutego przybyła wojsku O'Donnela w posiłku dywizya Basków. Jutro wyprawia się O'Donnel na Tangier. Według *Novedades* wynoszą wydatki na miesiąc marzec 219,862.922 realów. Wojna pochłonęła już 45,535.186 realów.

Anglia.

(Posiedzenie z 1. marca.)

Londyn, 3. marca. Na posiedzeniu *Izby wyższej* z dnia 1. marca oświadczył lord *Wodehouse* na interpelacyę margrabi *of Normanby*, że papiery w sprawie sabaudzkiej przedłoży rząd we czwartek.

W *Izbie niższej* upewnia lord *John Russel* w odpowiedź na zapytanie *Stewarta*, że austryacki minister spraw zewnętrznych zaprzeczył stanowczo, jakoby między Rosyą a Austryą stanęło przymierze zaczepne i odporne. Następnie przedkłada lord *Russel* swój bil reformy czyli mówiąc językiem urzędowym, bil względem ulepszenia reprezentacyi ludowej w Anglii i Walii. Mowca zaprzecza przedewszystkiem, jakoby chciał wprowadzać nową konstytucyę, wnosząc bil względem ulepszenia reprezentacyi ludowej nie myśli przez to wyrażać, że ustawa reformy z r. 1833 nie zasługuje na uznanie. Rząd nie zamierza nic innego jak tylko wypełnić rozmaite niedostateczności w samej ustawie, i zapobiedz niektórym niedogodnościom, na jakie naraża. W tej myśli proponuje, aby z prawem głosowania w hrabstwach, opartem na 10 l. rocznego czynszu dzierzawnego połączyć rękojmię, że census ten nie jest urojonym. Gdzie bowiem grunta przytykają bezpośrednio do budynku, który nie służy za mieszkanie, może budynek ten przynosić rocznie niemniej jak 5 l. Dalej chodzi o to, by znizyć census w okręgach miejskich. Ustawa z r. 1832 nie zamierzała wprawdzie wykluczać od wyborów klas roboczych, ale chciała tylko rozszerzyć prawo głosowania dla średnich klas. Byłoby jednak wielką niesłusznością wykluczać jeszcze na dłuższy czas od wyborów wielu ludzi z klasy roboczej, którzy zdolni są w sposób wolny i niezawisły korzystać z prawa głosowania. Przypuszczenie ich do wyborów wzmocniłoby tylko konstytucyę. Parlament postąpi sobie dobrze nie czekając, aż się rozniecì agitacya, która z swemi żądaniami stałaby się natrętną. Jeżeli pomienione klasy ludności domagają się prawa do głosowania, ceniąc swoje przymioty, i jeżeli żądanie to nie sprzeciwia się konstytucyi, to nie należy dlatego właśnie opierać się temu, że nie rozbudziła się jeszcze agitacya. Rząd starał się przeprowadzić krok ten w jaknajprostszy sposób. Nie wprowadza zatem nowych zasad prawa głosowania, których by nieznała ustawa, ale pragnie tylko rozszerzyć dawniejsze. Liczba wciągniętych obecnie w listy wyborcze wyborców w miejskich okręgach *(cities and boroughs)* w Anglii i Walii wynosi mniej więcej 440.000. Zniżeniem czynszu od mieszkań z 10 l. na 6 l. wzmocniłaby się liczba ta na 634.000, a wzrost taki nie wydaje się niestosownym. Za podstawę tego zniżonego cenzu przyjmie się nie wartość gruntu ale rzeczywiście opłacany czynsz dzierżawny. Mowca poczytuje za niezbędne, by oprócz wielkich hrabstw i wielkich miast także pomniejsze miejsca lub miasteczka wysyłały swych reprezentantów do parlamentu. Kiedy w roku 1831 wnosił rząd bil reformy, znajdowało się w samej rzeczy wielu reprezentowanych w parlamencie miasteczek i gniazd, które łatwo było pominąć. Tak n. p. zdarzyło się, że kiedy bil reformy z r. 1831 proponował wykreślić podobne małe miejsce wyborcze, podniósł się deputowany tegoż właśnie miejsca i rzekł: „Jestem patronem Ludgershalu, jestem wyborcą Ludgershalu, jestem deputowanym Ludgershalu i we wszystkich tych trzech własnościach głosuję za zniesieniem okręgu wyborczego Ludgershal." Dzisiaj ma się już rzecz zupełnie inaczej. Aby jednak usunąć wszelki nieodpowiedni stosunek reprezentacyi proponuje rząd, by miasta o 7000 mieszkańcach, co dotąd wysyłają dwóch deputowanych, obierały na przyszłość tylko jednego. Z zupełnem ujęciem im prawa reprezentacyi niemoże zgadzać się mowca. Pomienione miasteczka byłyby następujące: Honiton, Thelford, Totnes, Harwich, Eocham, Wels, Richmond, Malborough, Leominster, Lymington, Ludlow, Andower, Knaresborough, Tewersbury, Maldon, Ripon, Cirencester, Hulingdon, Chipenham, Bodmin, Dorchester, Marlow, Dewizzes, Horlford i Guilford. Opróżnione 25 miejsc rozdzieliłyby się w następujący sposób: Zachodnj okręg Yorkshire otrzyma dwóch nowych deputowanych. Po jednym nowym deputowanym wyszlą południowy i północny okręg Lancashire, hrabstwa Middlesex, West-Kent, południowe Devonshire, południowe Straffordshire, północne Yorkshire, okręg Lindsay w Lincolnshire, południowy Essek, wschodni Somerset, zachodni Norfolk, zachodni Cornwal i północny Essex. Uzyskałoby się tym sposobem 15 nowych deputowanych za wiejskie okręgi, które obok uprawy roli oddają się znacznie i rękodzielnictwu. Co do miejskich okręgów to Kensinglow i Chelsea wyszlą razem jednego, Brikenhead, Stanleybridge i Burmej po jednym, Manchester, Liwerpool, Birmingham i Leeds trzech zamiast jak potąd dwóch tylko deputowanych do parlamentu. Pozostawałoby zatem jedno jeszcze miejsce do obsadzenia, a to proponuje lord *John Russel* przeznaczyć londyńskiemu uniwersytetowi. Na zapytanie *D'Israelego* oświadcza lord *John Russel*, że przed czternastą dniami nie myśli wnosić bil do drugiego odczytu. Izba przyzwala wnieść sam projekt ustawy, podobnie jak i *Cardwell* otrzymuje pozwolenie wnieść podobny bil dla Irlandyi. P. *Cardwell* proponuje w iryjskich okręgach wyborczych zniżyć po wsiach census z 12 na 10 l. a w miastach z 8 na 6. Oprócz tego mają hrabstwo Cork i miasta Dublin wysyłać po trzech zamiast jak dotąd po dwóch deputowanych. Przypisana ustawą liczba członków parlamentu nie będzie tym sposobem powiększona, bo cztery angielskie okręgi nie liczą się w rzeczywistości i mogą być uważane za zupełnie opróżnione. Ukonstytuowana w komitet izba przyjmuje na końcu jedną z rezolucyi kanclerza skarbu w sprawie traktatu handlowego z Francyą.

(Traktat handlowy z Francyą. Dokończenie.)

Art. X. Obydwie umawiające się strony zastrzegają sobie prawo pobierać od wszystkich artykułów wspomnianych w traktacie niniejszym, lub od każdego innego artykułu należytość lądową lub okrętową, a to dla pokrycia tym sposobem kosztów utrzymywania

wszystkich potrzebnych lokalów w portach przywozowych lub wywozowych. Lecz we wszystkiem innem, cokolwiek tylko ściąga się do spraw w tej mierze miejscowych, do opłat i należytości w portach, do kotlin, doków, zatok i rzek obydwóch krajów, mają prerogatywy, korzyści i uwzględnienia, jakie przyznano okrętom narodowym i towarom okrętami temi przywożonym lub wywożonym, przysłużać w równy sposób także okrętom i towarom kraju innego.

Art. XI. Obydwa umawiające się mocarstwa obowiązują się niewzbraniać wywozu węgla, i niepobierać żadnego podatku od takiego wywozu.

Art. XII. Poddani jednego i drugiego państwa mają w krajach obcego mocarstwa doznawać takiej samej ochrony, jakiej doznają krajowcy co do praw własności cech fabrycznych i wzorów wszelkiego rodzaju.

Art. XIII. Cła wartości w ogóle ustanowione, zamienione być mają za pomocą umowy uzupełniającej i mającej się zawrzeć przed 1. lipca 1860 — na cła szczegółowe. Zamiana ta nastąpić ma na podstawie cen przeciętnych, jakie były w ciągu sześciu miesięcy przed dniem zawarcia traktatu niniejszego.

Art. XIV. Traktat niniejszy obowiązywać ma połączone królestwo wielkiej Brytanii i Irlandyi zaraz po nastąpionej sankcyi prawodawczej parlamentu, a to z zastrzeżeniem zawartem co do wina w art. VI. Dalej zastrzega sobie Najjaśniejsza Królowa angielska prawo, zachować i nadal z powodów szczególnych i wyjątkowo, na czas niedłuższy nad okres dwóch lat począwszy od 1. kwietnia 1860 — połowę ceł od tych artykułów, których wolne przypuszczenie zostało traktatem niniejszym zapewnione. Zastrzeżenie to nie ma być jednak zastosowane do towarów jedwabnych.

Art. XV. Zobowiązania przyjęte przez Najjaśniejszego Cesarza Francuzów mają być dochowane, a rzeczone taryfy od towarów angielskich wejść w moc obowiązującą w następującym zakresie czasu: 1) od węgla i coke z dniem 1. lipca 1860; 2) od żelaza w sztabach i bryłach, tudzież od takich towarów stalowych, które nieulegają zakazowi, z dniem 1. października 1860; 3) od obrobionych kruszców, od maszyn, narzędzi rzemieślniczych, i instrumentów mechanicznych wszelkiego rodzaju, najdalej do 31. grudnia 1860; 4) od przędziwa i od płótna lnianego i konopnego od dnia 1. czerwca 1861; 5) od wszystkich innych artykułów od 1. października 1861.

Art. XVI. Najjaśniejszy Cesarz Francuzów obowiązuje się, że cła od wartości od przywozu towarów angielskich we Francyi nie mają od 1. października 1864 przechodzić maximum 25%.

Art. XVII. Względem zamiany ceł od wartości na cła szczegółowe, zgodziły się obydwa dostojne mocarstwa zawierające umowę, że od żelaza w szynach, które teraz przy przywozie do Francyi podlega cłu 10 franków z wyjątkiem 2 decymów dodatkowych, wynosić ma cło 7 franków od stu kilogramów aż do 1. października 1864, a począwszy od tego czasu, 6 franków, a w obydwóch wypadkach łącznie z 2ma decymami dodatkowemi.

Art. XVIII. Postanowienia niniejszego traktatu handlowego obowiązujące są i dla Algieryi, tak co do wywozu tamtejszych ziemiopłodów i wyrobów, jak i co do przywozu towarów angielskich.

Art. XIX. Każde z dwóch dostojnych umawiających się mocarstw obowiązuje się do wzajemnego przyzwolenia wszelkiego uwzględnienia lub zniżenia cła co do artykułów wspomnionych w traktacie niniejszym, jakie tylko przyznane będzie przez jedno lub drugie mocarstwo jakiemubądź innemu państwu trzeciemu. Dalej obowiązują się te mocarstwa niewydawać jedno przeciw drugiemu żadnego zakazu co do przywozu i wywozu, któryby nieobowiązywał oraz i wszystkich innych narodów.

Art. XX. Traktat niniejszy będzie dopiero wtenczas ważny i obowiązujący, jeśli Najjaśniejsza Królowa angielska przyzwoleniem parlamentu swego upoważniona będzie do jego wykonania.

Art. XXI. Traktat niniejszy trwać ma w mocy obowiązującej przez ciąg lat dziesięciu, a to od dnia wymiany ratyfikacyi, a jeśliby żadne z obydwóch umawiających się mocarstw dostojnych niewymówiło traktatu na dwanaście miesięcy przed rzeczonym dziesięcio-letnim okresem, natenczas trwać ma jeszcze w mocy obowiązującej przez ciąg jednego roku, i tak dalej rok po roku, aż pokąd nienastąpi wymówienie przez które z obydwóch umawiających się mocarstw dostojnych.

Art. XXII. Traktat niniejszy ma być ratyfikowany, a ratyfikacye wymieniane być mają w Paryżu w przeciągu dni czternastu, lub jeśli być może i prędzej.

W dowód czego podpisali go przynależni pełnomocnicy z wyciśnięciem swej pieczęci.

Działo się w podwójnym dokumencie w Paryżu dnia 23. stycznia, roku Pańskiego 1860.

(L. S.) *Cowley*. R. *Cobden*. B. *Baroche*. F. *Rouher*.

Francya.

(Zagajenie sesyi ciała prawodawczego. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 3. marca. Jak wiadomo zagaił Cesarz dnia 1. marca śród zwykłych uroczystości tegoroczną sesyę ciała prawodawczego w pałacu Louvre. Od godziny 11 zgromadzili się w sali obrad senatorowie, deputowani, radcy stanu, ministrowie, członkowie ciała dyplomatycznego i t. p. U stóp tronu zajęli miejsce kardynałowie, ministrowie, członkowie tajnej rady, prezydent rady stanu, marszałkowie, admirałowie, deputacya wielkich krzyżów legii honorowej i radcy stanu. Po prawej stronie tronu zasiedli senatorowie, po lewej deputowani a za nimi deputacye wielkich oficerów legii honorowej, wyżsi urzędnicy i duchowieństwo. Galerye po prawej stronie zajęło ciało dyplomatyczne, w którego gronie znajdowali się posłowie rosyjski i perski z wielkiemi wstęgami legii honorowej, lewą galeryę zapełniło liczne grono dam. Około godziny pierwszej przybyła śród żywych okrzyków Cesarzowa z księżniczkami i damami dworu i zajęła miejsce na swej trybunie po prawej stronie tronu. O godzinie $1^1/_4$ oznajmiło 21 wystrzałów, że Cesarz opuszcza Tuilerye i udaje się na posiedzenie. Niebawem też przybył Jego ces. Mość z swoim orszakiem głównemi a nie jak dawniej ubocznemi drzwiami wchodowemi i przeszedłszy sale śród powszechnych okrzyków usiadł na tronie. Po prawej ręce Cesarza zasiedli książę Napoleon, książę Ludwik Lucyan Bonaparte i książę Joachim Murat, po lewej książę Lucyan Murat, w miejsce nieobecnego księcia Hieronima, i zaszczycony świeżo tytułem cesarskiej Mości młody książę Napoleon Józef Karol Bonaparte. Następnie odczytał Cesarz znaną już w dosłownej treści mowę od tronu, którą przerywały i zakończyły huczne okrzyki: Niech żyje Cesarz! Po odczytaniu mowy od tronu zawezwał minister stanu Fould nowych senatorów i deputowanych, by przysięgę wierności złożyli w ręce Cesarza, poczem uznał tegoroczną sesyę za zagajoną. O godzinie 2 oznajmiła nowa salwa z 21 wystrzałów, że skończyła się uroczystość.

— P. Falloux będzie nareszcie w najbliższą niedzielę na uroczystem posłuchaniu u Cesarza, by w imieniu akademii oznajmić wybór ojca Lacordaire i prosić o potwierdzenie.

— Wiceadmirał Charner otrzymał obszerne instrukcye, by zawrzeć pokój z Kochinchiną.

— Drukarnia cesarska przydzielona potąd do departamentu sprawiedliwości, przypadnie nadal pod zarząd ministeryum spraw wewnętrznych.

Niemce.

(Pruskie konferencye handlowe.)

— Pruskie konferencye handlowe uchwaliły zawezwać przełożonych izb handlowych, aby przeprowadzili zmianę w dotychczasowym sposobie obliczania ilości wszelkich gatunków zboża. Zamiast pod zwyczajną podziśdzień miarę ma nadal iść zboże na wagę. Na sobotniem posiedzeniu toczyły się debaty nad związkiem celnym, którego okres kończy się jak wiadomo z r. 1864. Zawiązały się ztąd żywe rozprawy o wolności handlowej i cłach ochronnych, a w końcu przyjęło zgromadzenie następujące wnioski:

1) „Rząd państwa raczy jaknajwcześniej przed upływem traktatu związku celnego zawezwać przełożonych kupieckich i przemysłowych korporacyi i izb handlowych, by wyrazili zdanie swe o ustawach związku celnego, tudzież o systemie i przeprowadzeniu taryfy.

2) Zważywszy zarówno ważne jak trudne stosunki związku celnego, uchwalają zgromadzeni na konferencye handlowe deputowani korporacyi handlowych zawezwać reprezentowane na konferencyach organa stanu handlowego, by wynurzyli swe zdanie w sprawie przedłużenia, rozszerzenia i ograniczenia związku celnego."

Na najbliższem nowem zebraniu konferencyi handlowych mają te sprawozdania, rozpoznane i opracowane naprzód w komisyi celnej, wytoczyć się na publicznych obradach.

Rosya.

(Wiadomości bieżące.)

Petersburg, 28. lutego. Odjazd feldmarszałka księcia Baryatyńskiego na Kaukaz, ma zamiar według dzienników austryackich, ukończyć podbicie górali kaukaskich i zmusić niektóre jeszcze niepodległe szczepy do poddania się. Według teraźniejszego składu rzeczy, zdaje się, że książę Baryatyński nie będzie mieć w tej mierze wielkiej pracy. Opowiadają także, że książę prosił Cesarza zostawić armię kaukaską na tej samej stopie, w jakiej teraz zostaje, gdyż minister finansów miał już nalegać, ażeby tę armię złożoną z 130.000 ludzi także zredukowano. Nie wiadomo jeszcze, jak Cesarz zadecyduje.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 5. marca. Baron Gross odjedzie wkrótce do Chin.

Londyn, 5. marca. Dzisiejszy *Morning Herald* miał otrzymać z niezawodnego źródła wiadomość, że pan Thouvenel podał się do dymisyi dlatego, ponieważ Cesarz Napoleon zmienił swoją politykę. W razie potwierdzenia jego dymisyi ma hrabia Walewski zająć napowrót posadę ministra spraw zagranicznych.

Turyn, 4. marca. *Opinione* uważa wotum anexacyi w centralnych Włoszech za czyn dokonany już, i zapowiada bliskie zwołanie kolegiów dla oboru deputowanych, jako też poprzednie mianowanie senatorów dla Toskanii i innych prowincyi. — Rada municypalna Bononii oddała do dyspozycyi kilku tysięcy robotników dla przyspieszenia robót fortyfikacyjnych. Fanti otrzymał nowy kredyt na 13 milionów.

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: **„Zemsta,"** komedya w 4 aktach Alex. hr. Fredra.

Spostrzeżenia mete rologiczne we Lwowie.

Dnia 7. marca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.29	— 0.2°	95.2	połud.-zach. sł.	śniég
2. god. po poł.	324.22	+ 0.4°	84.5	„ „	„
10. god. wiecz.	322.93	— 3.4°	91.1	zachodni „	„

Wysokość śniegu 37‴.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 8. marca.

Hotel rosyjski: PP. Lencewicz Erazm, z Zadwórza.

Hotel europejski: Dunajewski Edw., z Sądowej Wiszni. — Zgadziński Konst., z Ulicka.

Hotel Langa: Deyme, c. k. podpor, z Krakowa. — Passakas Mikołaj, z Okopów. — Gamisch Jan, c. k. porucznik, z Sądowej Wiszni. — Padlewski Adam, z Liebertowa.

Hotel angielski: Zeleżny Winc., c. k. urzędnik, z Wiédnia.

Hotel Kuhna: Padlewski Jan, z Sokala.

Do domu zajezdnego nr. $509\frac{4}{4}$: Fontana Alfred, c. k. porucznik, ze Złoczowa.

Pod kolej żelazną: Łucki Adam, z Sarn.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 8. marca.

PP. Derblich Wolfg., c. k. lekarz pułku, do Berna. — Betta Jul., c. k. porucznik, do Wiédnia. — Rantz Ant., c. k. podpor., do Pesztu. — Kawecki Wiktor, do Bieniawy. — Nikorowicz Paweł, do Kostowa. — Kotyński Stan. do Przemyśla. — Krzeczunowicz Zenon, do Korszowa. — Prawecki Konst., do Brzeżan. — Żawadzki Józef, do Szlachciniec. — Hr. Tarnowski Wład., do Hołobutowa. — Hr. Dunin Borkowski Miecz., do Mielnicy. — Skrzyński Wład., do Bachorza. — Dembowski Zygm., do Polski. — Szczeniowski Tytus, do Krakowa. — Młodecki Kaz., ces. ros. podpor. gwardyi, do Brodów.

Kurs lwowski.

Dnia 8. marca.		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	22	6	27
Dukat cesarski	„ „	6	23	6	30
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	67	10	88
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	6	2	10
Talar pruski	„ „	1	97	2	2
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	83	88	84	63
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	70	60	71	30
5 % Pożyczka narodowa	bez kuponów	76	58	77	33

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 8 marca

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 77.40. Metaliki po 5% za 100 zł. 69.35; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye. Banku narodowego sztuka 862 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 192.60; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. południ. niemieck. waluty 113.90. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 132.80. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.28½, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 5. marca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% . .	65.50	65.75
Z pożyczki narod. po 5%	77.30	77.40
Z r. 1851, ser. B. po 5%	97.50	— —
Metaliki po 5%	69.30	69.50
dtto. „ 4½% . . .	61.25	61.50
dtto. „ 4%	54.50	55.—
dtto. „ 3%	41.—	41.50
dtto. „ 2½%	34.50	35.—
dtto. „ 1%	13.80	13.90
Przez. do wylos. z r. 1834	390.—	400.—
„ 1839	124.50	125.—
„ 1854	106.—	106.50
Renty Como po 42 lir. aus.	16.25	16.50
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	68.—	69.—
„ 4½%	59.—	60.—
„ 4%	54.—	55.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	45.—	46.—
„ 3%	62.—	64.—
„ 2½%	60.—	61.—
„ 2¼%	52.—	52.50
„ 2%	46.—	47.—
„ 1¾%	40.—	41.—
dtto. z procent za granicą „ 5%	68.—	69.—
„ 4½%	59.—	60.—
„ 4%	53.—	54.—

B. Krajów koronnych (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi .	90.—	91.—
Węgier	72.—	72.50
Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii . . .	70.50	71.—
Galicyi	70.50	71.—
Bukowiny	69.50	70.—
Siedmiogrodu . .	69.50	70.—
innych krajów kor.	87.—	94.—
Z klauz los r. 1867	—.—	—.—
Lom. wen. poż. z r. 1850	95.—	96.—
Wen. pożyczka z r. 1859	79.25	79.75

	pien.	towar.
Dług Tyrolu po 5%	68.—	69.—
„ 4%	53.—	54.—
Dług Salcburga „ 3½%	45.—	46.—
„ 3%	39.—	40.—
„ 2½%	32.—	33.—
Dług Krainy „ 2%	26.—	27.—
„ 1¾%	22.—	23.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł. . .	—.—	22.—
„ 2½% za 100 zł. . .	—.—	20.—
„ 2¼% za 100 zł. . .	—.—	17.—
„ 2% za 100 zł. . . .	—.—	15.—
„ 1¾% za 100 zł. . .	—.—	13.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	862.—	863.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	193.50	193.70
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	566.—	567.—
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	1946.—	1947
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	264.50	265.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	171.—	171.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. .	132.50	133.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%) . . .	154.	155.—
Kol. Karola Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 80 zł. (40%)	102.50	103.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	24.—	26.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	55.—	60.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	640.—	660.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
z wpłatą 60 zł. (30%) .	—.—	—.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł.	—.—	—.—
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. . . .	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a. .	124.—	126.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	445.—	446.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	212.—	215.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	354.—	358.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k. . . .	335.—	340.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k. . . .	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102.50	103.—
10 „ 5%	98.—	98.50
przeznacz. do los. po 5%	93.—	93.50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	100.—	—.—
przez. do los. po 5% .	88.25	88.50
Gal. Tow. kred. po 4% . .	84.—	84.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	92.—	92.50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	135.—	136.
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	91.—	91.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	132.50	133.—
Kol. Gloggn. za 100 zł. .	82.50	83.
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	93.50	94.—
Lloyda za 100 zł. . . .	92.—	92.50

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	102.—	102.25
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	103.—	103.25
Pożycz. Tryc. po 100 zł. w. a.	127.—	128.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38.50	39.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	84.—	85.—
Salma „ 40 „ „	38.50	39.—
Palfiego „ 40 „ „	39.—	39.50
Clarego „ 40 „ „	36.75	37.25
St. Genois „ 40 „ „	37.—	37.50
Windischgrätza 20 zł. „	22.75	23.25
Waldsteina 20 „ „	27.—	27.50
Keglevicha 10 „ „	16.—	16.50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	114.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	113.50	113.75
Berlin za 100 tal. . . .	198.50	—.—
Wrocław za 100 tal. . .	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	—.—	114.—
Genua za 100 lir. piem. .	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B. .	100.50	100.60
Lipsk za 100 tal.	198.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt . .	132.75	132.75
Lugdun za 100 fr. . . .	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr. . . .	—.—	52.90
Paryż za 100 fr.	—.—	52.90
Praga za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piastr. woł. .	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—.—
Dyskonto weks. Bank. nar. . .	5%
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ	5%

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

	zł.	c.
Dukaty ces. men.	6 zł.	$30\frac{5}{10}$ c.
dtto. pełnej wagi . . .	6 „	$28\frac{5}{10}$ „
Korona	18 „	22 „
Półkorona	— „	— „
Napoleondor	— „	— „
Rosyjski impery.	— „	— „

Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.

KRONIKA.

(Wiadomości lokalne.) W miesiącu lutym skazała c. k. dyrekcya policyi jako zwierzchność karna na karę pieniężną za nieupoważnione sprowadzenie muzyki do tańców w szynkowni, Hieronima M., Grzegorza Ł., Łukasza M. i Jana B.; dalej za przekroczenie przepisów meldunkowych Maryę J., Michała B., Franciszka Sz., Hindę L., Władysława K., Hersza Ozyasza S., Maryę M., Pawła W. i Jakóba C.; za zostawienie otworem bramy w poźnej nocnej porze Dworę R., Abrahama G. i Majera R.; za znieważenie dnia niedzielnego Józefa W., Annę Ł., Kopla R., Arnolda B., Józefa R., Sarę K., Menachema Ozyasza B., Irę F., Surę Jüttę P. i Fajgę S.; nareszcie za przyjęcie służącej bez książeczki służbowej Gitlę K. Przypadłe ztąd kwoty pieniężne odesłano na rzecz funduszu ubogich miejscowych. — Za przekroczenie przepisów jazdy skazano na karę cielesną parobków od koni: Atanazego K., Wasyla S., Błażeja A. i Ignacego K.

1. Wolf B. z Chyrowa, zajmujący się pobijaniem dachów, spadł z dachu domostwa nr. $370\frac{2}{4}$, gdzie pracował, i po upływie półtora godziny wyzionął ducha.

2. Dnia 5. z. m. wszczął się ogień z niewiadomej przyczyny w zabudowaniu przyległym do domu inwalidów pod nr. $482\frac{2}{4}$, przyczem zgorzał dach tego zabudowania.

3. Na Mikołaja N. parobka od koni spadła w kamieniołomach rohatyńskich warstwa ziemi, i zabiła go na miejscu. Już miał cały wóz kamieni, gdy wrócił jeszcze raz do kamieniołomów dla zabrania kilku okruchów pozostałych i w chwili kiedy się schylił po nie, został ziemią przysypany.

4. Dziedzic dóbr ziemskich, Michał hr. Cz., dotknięty dnia 16. z. m. apoplexyą w kasynie szlacheckiem umarł nagle.

5. Dnia 28. z. m. wszczął się o godzinie pół do szóstej wieczorem ogień w kominie domu 284 m., lecz przytłumiono go wcześnie.

(Nadzwyczajne zjawiska natury.) Dnia 19. lutego wieczorem przeraziły miasta: Kolonię, Namur, Löwen, Lüttich, Bruxelę i Antwerpię nagle grzmoty i błyskawice, połączone z gwałtownemi zawiejami śnieżnemi. Szczególniej gwałtowne były grzmoty i błyskawice w Bruxeli. W Lüttich po grzmotach ustała burza i przestał śnieg padać. W pobliskiem miasteczku Liere uderzył piorun w kościół ś. Gomaryusza podobnież i w kopuły kościołów w Puero i Aertselaer. Spieszny ratunek ocalił kościoły, lecz za to nie tak szczęśliwie powiodło się w Wesemael w pobliżu Löwen. Pożar od uderzenia piorunu zniszczył najpiękniejszy i najbogatszy kościoł na cały okręg, i uszkodził kilka domów pobliskich. Między 9. a 10. w nocy pozajmowały się od uderzeń piorunów także kościoły w Lobes, Walcourt, Marchienne au port i Nazareth. Wszędzie jednak udało się ugasić pożar wyjąwszy w Nazareth, gdzie kościół parafialny mimo najspieszniejszego ratunku padł na pastwę płomieni.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.